

Адисофт ЕООД

Архитекти & Инженери

Велико Търново, ул. "Братя Белчеви" 1
тел. 0878803670; e-mail: archpro@abv.bg

Обект	: Аварийно-възстановителни работи на Църква "Света Параскева"- с. Козаревец
Фаза	: Технически проект
Част	Пожарна безопасност (ПБ)
Възложител	: Църковно настоятелство при Църква "Св. Параскева"

Обяснителна записка

1 Основания за разработване

Проектът е разработен на база технически проекти за обекта, включващи части архитектура, ПБЗ и конструктивно обследване с мерки за аварийно-възстановителни работи.

Част „Пожарна и аварийна безопасност“ се разработва въз основа на следните нормативни документи:

- **Наредба № I- 1971/ 29.10.2009** г. за строително-техническите правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар (НСТПНОБП) - ДВ, бр. 96 от 2009 г., изм. бр. 101 от 2010
- **Закон за устройство на територията (ЗУТ)** - (Обн., ДВ, бр. 1 от 2.01.2001 .... изм. и доп. ДВ. бр.79 от 13 Октомври 2015 г, изм. и доп. ДВ. бр. 101 от 22 Декември 2015 г)
- **Наредба 4 от 2001** г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (обн., ДВ, бр. 51 от 2001 г.; ... изм. и доп. ДВ. бр.93 от 11 ноември 2014 г) (Наредба 4)
- **Наредба № 1 от 2003** г. за номенклатурата на видовете строежи

Наредбата за строително-техническите правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар се прилага заедно с изискванията за проектиране и изпълнение на строежите съгласно чл. 169 от ЗУТ, както и всички нормативни изисквания за съгласуване, одобряване, разрешаване и въвеждане на строежите в експлоатация.

Съгласно НСТПНОБП проектът трябва да бъде такъв, че да осигурява пожарна безопасност и безпроблемна евакуация на хората в сградата. При проектирането и изпълнението на сградата трябва да са изпълнени следните условия:

- предвидени са мерки за ограничаване разпространението на огъня и

дима

- осигурена устойчивост на конструкцията за нормативно определеното време
- има условия за безпрепятствена евакуация от сградата
- лесен и безопасен достъп на пожарни и спасителни екипи до помещението
- осигурена е защита на населението и тяхната собственост

Условията за осигуряване на безопасност при пожар са изпълнени, ако са спазени:

- изискванията за съответните класове на функционална пожарна опасност
- минимална огнеустойчивост на конструктивните елементи и изискваните класове по реакция на огън за строителните продукти, както и други специфични изисквания.
- взети са активни мерки за осигуряване на пожарна безопасност

2 Проектна ситуация

2.1 Обемно-планировъчни и функционални показатели на строежа

Извършват се аварийно-възстановителни работи в едноетажна трикорабна църква. В западната част на наоса е разположен балкон, който е достъпен по дървено стълбище. От балкона е достъпът до камбанарията. Подовите настилки са от дюшеме, в наоса, олтара и балкона те се почистват и обработват с восьчна емулсия, а в притвора и склада настилката се демонтира и се изпълнява армирана бетонова настилка върху нея в притвора мозайка, а в склада ламинат.

Сградата е обществено-обслужваща, с массивна конструкция - носещи стени от каменна зидария с дебелина около 85 см на варо-пясъчен разтвор.

Главният вход на сградата е от вътрешна алея от юг. Входовете в сградата са 3 - 2 в притвора и 1 от наоса.

Габаритите на прилежащите пътища, трайната настилка и наклон осигуряват добър подход за противопожарни автомобили и линейки.

Таванът на сградата е неизползваем. Сводът в сградата е с варова мазилка върху летвена обшивка. Покривът е двускатен, с дървена покривна конструкция и покритие с керемиди.

- Технически параметри на сградата

Кота ±0.00	208.75 м ²
Балкон	71.20 м ²
РЗП сграда	279.95 м ²

- Устройствени параметри

Устройствените параметри са в рамките на допустимите.

3 Пасивни мерки за осигуряване на безопасност при пожар

3.1 Клас на функционална опасност

Строежите или части от тях в зависимост от функционалната им пожарна опасност се подразделят на класове. Те се определят съгласно Таблица № 1 към чл. 8 (1) от Наредба Із-1971 и са в съответствие с изискванията на чл. 137, ал. 2 от ЗУТ.

Сградата като обществено-обслужваща сграда се отнася към клас Ф3, подклас

Ф3.4 - сгради за обществено обслужване с култово и религиозно предназначение с неопределен брой места за сядане.

Забележка: Непосочените в таблицата сгради с подобно предназначение като сградите от класове Ф1 ÷ Ф4 се отнасят към съответния клас.

Пожарната опасност и площта на обектите определят необходимостта от изграждането на пожарозащитни прегради, възпрепятстващи разпространението на огъня и локализиране на горенето в съответния пожарен сектор. Пожарните сектори се проектират за предотвратяване на неконтролируемото разпространяване на пожар в сградата и за осигуряване на безопасна евакуация на хората в нея, като максималната площ на пожарните сектори се определя в зависимост от класа на функционална пожарна опасност на строежа при спазване на изискванията, определени в съответните глави и раздели на тази наредба. Изискванията към обособените пожарни сектори са:

- Преградни стени

Конструкциите, които се използват за преграждане на пожарните сектори се изграждат от строителни материали с клас на реакция на огън не по-ниска от А2 като огнеустойчивостта на вертикалните и хоризонталните прегради е REI 120.

- Вход/изход

Вратите, които отделят пожарния сектор от стълбища и коридори, свързващи два пожарни сектора, трябва да са с минимална огнеустойчивост EI 90

Тъй като двете нива на сградата нямат връзка помежду си и са напълно самостоятелни обекти, то разглеждаме само етажа на кота ±0.00, предмет на реконструкцията. Етажът е със застроена площ около 356 м².

Разделянето на сградите на пожарни сектори е в съответствие с чл. 13 (2) от **НСТПНОБП – табл. 4.**

Обектът е с обща площ 300 м² и не е нужно разделянето му на пожарни сектори. Съществуващата конфигурация на сградата и площите в нея са в съответствие с изискванията на Таблица № 3 към член 12, ал. 1 от Наредба Із-1971 относно огнеустойчивост на строителните конструкции и елементи, както и по клас на реакция на огън на строителните продукти.

3.1.1 Сграда

Съгласно таблица 1 към чл. 8 от НСТПНОБП сградата е с клас на пожарна опасност

- Ф 3 , подклас Ф 3.4

Таблица № 1

Клас на функционал на пожарна опасност	Описание	Подклас	Видове сгради или части от тях (помещения) съгласно чл. 137 ЗУТ
Ф3	Сгради за обществено обслужване в областта на административно обслужване (с помещения, в които броят на очакваните посетители е по-голям от броя на обслужващия персонал)	Ф3.4	сгради за граждански ритуали, обществени бани и сауни) и за обществено обслужване с култово и религиозно предназначение (храмове за богослужение, катедрали, църкви, параклиси, джамии, синагоги и др., крематории и обредни домове) с неопределен брой места за сядане

Изходите от сградата са разположени, както следва:

- основен изход - директен изход от запад към притвора, който има два

изхода - на запад и север

- изход от наоса на юг - врата с размери 90/200

Изходите са директно към прилежащия терен.

Не е необходимо разделянето на сградата на пожарни сектори, тъй като са изпълнени изискванията на чл. 13, табл. 4 за максимално допустима застроена площ между брандмауерите на сгради от класове на функционална пожарна опасност Ф1-Ф4 в зависимост от степента им на огнеустойчивост, без да се изгражда автоматична ПГИ.

Външните стени на сградата са каменни с дебелина min 86 см с минимална огнеустойчивост REI 360 – в съответствие с нормативно изискуемото REI 120.

Крайните изходи са със светла ширина ≥ 0.9 м

- Площ – 300 м² < 4000 м²

3.1.2 Ел. табло

Електрозахранването на обекта е от ел. мрежа н.н. на "ЕРП Север" АД.

3.2 Пътища за противопожарни цели

Изходите от сградата са директно към терена. Не е необходимо да се изграждат специални пътища за противопожарни цели. Прилежащите площадкови пътища осигуряват безпрепятствен достъп на специални автомобили.

3.3 Отстояние от сгради и съоръжения в съседни имоти

При определение на отстояние сградите от класове на функционална пожарна опасност Ф1, Ф2, Ф3 и Ф4 се приравняват към категория на пожарна опасност Ф5.

Отчитането на разстоянието е между най-близките им външни стени, като изпъкналите части на сградата не се вземат предвид, ако те са изпълнени от материали с класове на реакция на огън D, E и F.

При бъдещо изграждане на сгради с повишена пожарна опасност – проводи, трансформатори и други то следва да се спазват разстоянието, определени в НСТПНОБП.

3.4 Огнеустойчивост на строежа и конструктивните елементи

Класификациите за огнеустойчивост на строежите (строителни елементи, конструкции и инсталации) са определени в съответствие с Решение 2000/367 на Европейската комисия (ЕК) за класификация на огнеустойчивост на строителни продукти, строежи или части от тях, изменено с Решение 2003/629/EK за включване на продукти за системите за димо- и топлоотвеждане. За класификацията по огнеустойчивост на строителните конструкции, елементи и съоръжения са използвани буквените означения „R”, „REI”, „RE”, „EI”, „E” заедно с един от периодите в min: 15, 20, 30, 45 до 180.

Конструкцията на сградата трябва да бъде проектирана и изпълнена с огнеустойчивост, която отговаря на изискванията за носимоспособност, топлоизолация и непроницаемост.

Елементите на строежа да са изпълнени така, че в зависимост от функциите им, да отговарят едновременно на изискванията на един или няколко основни критерии (R, E и I) за определен период, както следва: за носещи елементи – R; за преграждащи носещи елементи – R, E и I, и за преграждащи неносещи елементи – E, I.

3.4.1 Проектна огнеустойчивост

Предмет на проекта са аварийно-възстановителни дейности на съществуваща сграда, включващи цялостен ремонт на покрива, ревизия на отводнителната система, конструктивни мерки за възстановяване и укрепване конструкцията на сградата. Не се извършва вътрешно преустройство с изключение на преизграждането на две тухлени стени в притвора и обособяването на склад с гипскартон на двойна конструкция. Тъй като използваните материали са негорими, то пожарната безопасност на сградата не се променя.

Съгласно функционалната пожарна опасност, височината на сградата, конфигурацията на етажите в нея, както и застроената площ на сградата трябва да бъде изпълнена от III степен на огнеустойчивост. Тя е съобразена с таблици № 4 и 6 към чл. 13, ал. 1 на НСПНБП и отговаря на изискванията за огнеустойчивост на всички обособени зони.

- Конструкция на сградата

Сградата е изградена със стоманобетонова конструкция – плочи, греди, колони и ограждащи конструкции от тухлени стени.

На етажа има 2 самостоятелни изхода на нивото на терена и 1 към стоманобетоново стълбище, стълбищната площадка е на височина 2.0 м над нивото на прилежащия терен. Стълбището е с предпазен бетонов парапет.

Новите преградни стени ще бъдат от тухлен зид 12 см с изключение на стената, разделяща двета офиса, която ще се изпълни от гипскартон върху носеща конструкция.

Според минималните изисквания по Таблица №3 от НСПНБП конструктивните елементи на обекта са:

Таблица № 4

Степен на огнеустойчивост на сградите	Минимална огнеустойчивост на конструктивните елементи на сградите								
	ко ло ни и ра мк и	външни и вътрешни и носещи стени	външни и вътрешни и носещи стени	стени, отделя- щи пътищата за евакуа- ция	между етажни преградни констр- укции (плочи и греди)	стени на стълби- ща	площадки и рамен а на стълб ища	покрив на констр- укция със захи- та съг- ласно коло-на- 6	покривна конструкц ия без защита съгласно колона 6
Критери и за огнеустойчивост	R	R,E,I	E,I	E,I	R,E,I	E,I	R	R	R
III	60	60	15	30	45	60	45	не се нормира	30

3.4.2 Фактическа огнеустойчивост на конструктивните елементи и фактическа степен на огнеустойчивост на строежа

Използваните строителни продукти при изпълнението на строежа да бъдат придружени със сертификати, доказващи тяхната безопасност за употреба, устойчивост и пожарна безопасност.

	Конструктивен елемент – характеристика, проектни размери	Огнеустойчивост – R, E, I тип, съгласно табл. 3 към чл. 12, клас по реакция на	Забележка
--	--	--	-----------

		огън	
1.	КОЛОНИ И РАМКИ		
1.1	Колони дървени, диаметър Ø 44 сравнителен резултат т. 2.5, прил. 5 REI 60	60	Съответства
2.	МЕЖДУЕТАЖНИ ПОКРИВНИ И ПОДОВИ КОНСТРУКЦИИ		
2.1	дървен гредоред REI 45, съгласно приложение № 5 към чл.10, ал.4 т. 3.8	45	Съответства
3.	ПОКРИВНА ПЛОЧА		
3.1	дървен гредоред, защитен	не се нормира	Съответства
4.	СТЕНИ И СТЪЛБИЩА		
4.1	Външни носещи стени Фасадните стени са изпълнени като 86 см каменни зидове REI- 360, с клас по реакция на огън A1	60	Съответства
4.2	Вътрешни неносещи стени Вътрешните преградни стени - между притвора и склада - гипсартон на двойна метална конструкция, шпахловка и латекс с дебелина 12 см. REI 60, A1	15	Съответства
4.3	Дървени стълбища, стълбищни греди и площадки - REI 60	60	Съответства
5.	ПОКРИВНО ПОКРИТИЕ		
5.1	Покривно покритие керемиди отговарят на експлоатационната характеристика „външна огнеустойчивост“ (без изпитване)		Съответства

Огнеустойчивостта на строителните конструкции може да се определи и въз основа на нормите и методите за **проектиране и изчисляване от системата стандарти "Конструктивни еврокодове"**, въведени като БДС EN 1990 и национално определените към тях параметри.

Реакцията на огън на стените, отделящи пожарните сектори трябва да са с минимален клас на реакция на огън A2 и огнеустойчивост REI 60 (EI 60), а вратите към тях – В и да притежават огнеустойчивост EI 90.

Местата на преминаване на кабели, въздухопроводи, тръбопроводи и други комуникации през пожарозащитни стени, са уплътнени с материали с клас по реакция на огън A2, без да се намалява нормативно изискваща се огнеустойчивост на съответната преграда.

3.4.3 Клас реакция на огън на покритията

Определя се съгласно таблица 7.1 към чл. 14 от НСТПНОБП.

No	Елементи	Клас по реакция на огън на външния повърхностен слой	Допустима площ m ²	Начин на разделяне на допустими площи
1.	Всички елементи	A2	без ограничения	-
2.	Покриви	C	2000	-
3	Стени	C-s2, d1		-
4	Под	-		-

Стените са с мазилка и шпахловка – клас А1 (без изпитване) и без ограничения – съответства.

Под - гранитогрес в склада и притвора – клас А1 (без изпитване) – съответства. В наоса и олтара - дюшеме - съответства.

Покривът е с дървена конструкция, обработена с пожарозащитен лак и покритие от керемиди. Продуктите са от клас А1 и В и не се изиска изпитване.

3.5 Евакуация

Времето за евакуация се определя съгласно чл. 63 от Наредбата в зависимост от броя на евакуационните изходи към отделните пожарни сектори и крайните евакуационни изходи. Специфичната пропускателна способност (СПС) на участъците от пътя и скоростта на движение на хората са определящи за отчитане времето за евакуацията. Времето за евакуация се отчита от момента на подаване на сигнал за напускане до напускането на сградата от всички хора в нея през крайните изходи.

Широчината на евакуационните изходи се определя съгласно чл. 41 и чл. 36 от НСТПНОБП. Вратите на евакуационните изходи отговарят на изискванията на чл. 43, ал. , от НСТПНОБП. Дължините на пътищата за евакуация не надвишават нормативно определените по чл. 44. Стените са изпълнени от каменни зидове с огнеустойчивост EI 360 и са в съответствие с изискванията на таблица към чл. 12.

Крайните евакуационни изходи са 2 броя

- вратата от наоса към притвора е с размери 165/222 и съответства на нормативните изисквания. Отваря се навътре, но при провеждане на служби, вратата е застопорена в отворено положение и може да се приеме, че отговаря на нормативните изисквания
- вратата от наоса директно към терена от запад е с размери 90/200 и се стваря навътре към помещението. Тъй като тази врата не се подменя и няма начин тя да се обърне поради конструктивни особености на

сградата, то нейната подмяна или ремонт ще се извърши на по-късен етап.

3.5.1 Изисквания за осигуряване на безопасна евакуация

- **Стени**

Минимална огнеустойчивост на ограждащите конструкции 60 минути, клас на реакция на огън A1-2.

- **Врати**

Огнеустойчивост мин. 30 min.

- **Облицовки**

По пътя на евакуация облицовките да бъдат в съответствие с нормативните изисквания за горимост.

4 Активни мерки за осигуряване на безопасност при пожар

4.1 Водопровод

4.1.1 Външно водоснабдяване за пожарогасене

Не се изиска. Решено е с проектирането и изграждане на улични хидранти за обслужване на населеното място.

4.1.2 Вътрешно водоснабдяване

Противопожарното водоснабдяване не се изиска - чл. 193, т. 8 от Наредба Із-1971 за СТПНОБП.

4.2 Електрическа инсталация.

4.2.1 Евакуационно и аварийно осветление:

По отношение на функционалната пожарна опасност на ел. захранването, обектът е от III група – «Нормална пожарна опасност».

- Евакуационно и аварийно осветление

Не се изиска.

- Контакти

Използваните контакти са монофазни тип “Шуко” 16A със защитна клема.

Инсталацията е изпълнена със степен на защита, отговаряща на предназначението на помещението и вида на инсталацията. Контактите са в съответствие с обзавеждането и съоръженията, които се включват към тях.

Кабелите за захранване на различни съоръжения са избрани и изчислени по допустимо нагряване и са проверени по пад на напрежение.

Инсталацията за осветление и контакти е скрита.

- Мълниезащита и заземителна инсталация

Изпълнява се мълниезащита като за мълниеприемник се използва металният кръст на камбанарията, който се заземява с отводи и 2 броя заземителни колове.

Съпротивлението на заземителната инсталация да се измерва периодично от лицензирана лаборатория и да се представи протокол за измерването на обекта.

4.3 Автоматична пожароизвестителна инсталация

Не се изиска съгласно Приложение № 1, към чл. 3, ал. 1 от Наредба Із-1971.

4.4 Отопление, вентилация;

Отоплението в залата е с печка на твърдо гориво.

Отопителна инсталация не се изиска с настоящия проект.

4.5 Системи за отвеждане на дим и топлина

Димните продукти се отстраняват чрез естествена ВСОДТ - през прозорците, които се отварят ръчно. Те са равномерно разсредоточени.

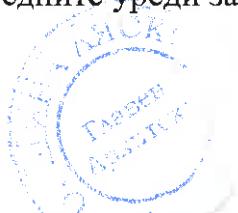
Вратите и прозорците по смисъла на БДС EW 12101/2005 във връзка с чл. 124 от НСТПНОБП могат да бъдат използвани като такива, ако същите бъдат обезпечени с необходимата автоматика за ръчно и дистанционно отваряне при подаване на сигнал за пожар.

4.5.1 Преносими уреди и съоръжения за първоначално пожарогасене

Съгласно Приложение № 2, чл. 3, ал. 2 да се осигурят в обекта следните уреди за първоначално пожарогасене:

- 1 на водна основа 9 л
- 1 пожарогасител прахов ABC 6 кг

Пожарогасителите да се поставят на достъпно място.

Настоящият проект е съобразен с изискванията на Приложение 3 към чл. 4, ал. 2 на Наредба Із-1971 за СТПНОБП за обхвата и съдържанието на част „Пожарна безопасност“ на инвестиционния проект.

Проект :

ПЪЛНА ПРОЕКТАНТСКА ПРАВОСГОСДА	
	арх. Първи заместник
	Г. Д. К. Д.
Per. N.	подпись.....
дата.....	.....

Лъчезар Лалев

“ЕЛИЦА - 99” - В. Търново
Строителен надзор (консултант)
Лиценз-000501/11/05.08г. Удължен до 221г.
Заверил: .....
Управител: .....

